

31.8.2015

Yksikön päällikkö

Keravan kaupunki, Maankäyttöpalvelut
Pelo Marja
PL 123
04201 Kerava

Keski-Uudenmaan maakuntamuseon lausunto Keravan Aleksintoria koskevan asemakaavan muutoksen (2259) osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS)

HEL 2015-009069 T 10 03 01

Keravan kaupungin maankäyttöpalvelut on ilmoittanut Keravan Keskustan 4. liike- ja toimistorakennusten korttelia 100, liike- ja toimistorakennusten korttelin 122 tonttia 8 sekä osa Kauppakaaren, Torikadun, Aleksis Kiven tien ja Seunalantien katualueita koskevan asemakaavan muutoksen suunnittelun jatkumisesta ja uuden OAS:n nähtävillä olostä. Maakuntamuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti kulttuurihistorian ja rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Asemakaavamuutoksen tavoitteeksi on asetettu liike-, toimisto- ja asuinrakennusten toteuttaminen Aleksintorin, korttelin 100 ja Seunalantien päätteen muodostamalle alueelle. Tavoitteeksi on asetettu myös Keravan keskustan kaupunkirakenteen tiivistäminen ja eheyttäminen sekä kaupunkikuvan parantaminen. Lisäksi halutaan lisätä ja monipuolistaa kävelykeskustan kaupallista tarjontaa ja elävöittää aluetta sekä lisätä keskusta-asumista. Oikeusvaikutteisessa, kaupunginvaltuuston 14.6.2004 hyväksymässä Keravan yleiskaavassa 2020 suunnittelualue on osoitettu keskustatoimintojen alueeksi (c), jonka eteläpuolella sijaitsee kaupunki- tai kyläkuvallisesti arvokas alue eli Hallintopuiston kokonaisuus.

Suunnittelualue sijaitsee hyvin keskeisellä paikalla Keravan keskustassa Kauppakaaren kävelykadun eteläpuolella ja siihen osittain rajautuen. Suunnittelualuetta rajaavat idässä Aleksis Kiven tie, etelässä Kauppatori ja asuinkerrostalojen kortteli 111, lännessä Sibeliuksentie ja pohjoisessa edellä mainittu kävelykatu Kauppakaari.

Postiosoite
PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

Käyntiosoite
Sofiankatu 4
Helsinki 00170
<http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmu>
seo

Puhelin
+358 9 310 36630
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

31.8.2015

Yksikön päällikkö

Suunnittelualueella sijaitsevat rakennukset ovat yksityisessä omistuksessa. Näistä korttelin 122 tontilla 8 sijaitseva vuonna 1970 valmistunut Aleksintori on kaksikerroksinen liike- ja toimistorakennus, jonka ensimmäinen, enimmäkseen ikkunapintaa oleva kerros on pääosassa rakennusta hieman sisäänvedetty. Rakennuksen julkisivuiltaan klinkkeripintaista toista kerrosta jäsentää ikkunanauha. Torin puolella rakennusta on muutettu lisäämällä siihen uusia aiheita, kuten lasikatteinen sisäänkäynti, joten kokonaisuus on kerroksinen ja monimuotoisempi. Korttelin 100 tontilla 13 on vuonna 1976 valmistunut kaksikerroksinen myymälärakennus, jonka julkisivut ovat osittain puhtaaksimuurattua keltaista tiiltä, osittain betonia ja profiilipeltiä. Suunnittelualan nuorinta rakennusperintöä edustaa korttelin 100 tontilla 14 sijaitseva vuonna 1987 valmistunut julkisivuiltaan klinkkerilaattapintainen ja melko umpinainen liike-, tavaratalo- ja kauppakeskusrakennus, joka myös on kaksikerroksinen.

Suunnittelualan rakennukset eivät ole mukana Keravan rakennuskulttuurin inventointi ja kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmassa (Keravan kaupunki & Arkkitehtitoimisto Lehto Peltonen Valkama, 2003). Maakuntamuseo haluaa huomauttaa, että kyseisessä inventoinnissa ajanjaksoksi valittiin ennen vuotta 1975 valmistuneet kohteet ja inventointi oli valikoiva, ei koko rakennuskannan kattava. Maakuntamuseo katsoo, että suunnittelualan nykyiset rakennukset edustavat arkkitehtuuriltaan melko vaatimatonta suunnittelua. Aleksintorin kohdalla rakennuksen alkuperäinen ilme on muutosten myötä hämärtynyt. Maakuntamuseo ei näin ollen näe estettä niiden korvaamiselle uudisrakentamisella.

Maakuntamuseo haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota Keravan matalan liikekeskustan ominaisuuteen voimakkaaseen muutokseen, joka on käynnissä. Muutoksessa tulee ottaa huomioon keskustan eri vaiheissa rakentunut kokonaisuus. Tähän kuuluvat niin kaava-alueen naapurustossa sijaitseva rakennusinventoinnissa historiallisten, arkkitehtonisten kuin ympäristöllisten arvojen perusteella arvotettu Keravan kauppalan 1950-luvun hallintopuisto ja keskustakokonaisuus samoin kuin Keravan kaupunkiaikainen rakennuskanta 1970-luvulta eteenpäin.

Maakuntamuseo on lausunut Aleksintorin asemakaavan muutoksesta jo sen aiemmassa suunnitteluvaiheessa vuosina 2009-2010. Tuolloin maakuntamuseo kiinnitti erityistä huomiota juuri suunnittelualan sijoittumiseen edellä mainittujen kulttuurihistoriallisesti merkittävien 1950-luvun keskustakortteleiden rajalle ja niiden vaikutusalueelle. Maakuntamuseo totesi ongelmalliseksi erityisesti Aleksis Kiven tien varteen suunnitellun uuden asuinkerrostalon mittakaavan, sen

31.8.2015

Yksikön päällikkö

korkeuden ja kerrosluvun kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kaksikerroksisten rakennusten läheisyydessä sekä uuden ajorampin paikan Aleksis Kiven tiellä. Maakuntamuseo korostaa jälleen, että kaava-alueelle suunnitellun uudisrakentamisen tulee ottaa huomioon naapurikortteleiden 1950-luvun korkeatasoista arkkitehtuuria edustava kokonaisuus, johon suunniteltavien uudisrakennusten mittakaavan, hahmojen, kerroslukujen, materiaalien ja värien sekä sijoittelun tulee sopeutua. Nämä seikat tulee myös varmistaa riittävin kaavamääräyksiin.

Keski-Uudenmaan maakuntamuseo katsoo, että Aleksintorin asemakaavan muutoksen suunnittelua voidaan viedä eteenpäin edellä mainituin, suunnittelualueen ja sen vaikutusalueella sijaitsevan kulttuurihistoriallisen kokonaisuuden ominaispiirteiden huomioon ottamiseen liittyvin tavoittein ja huomautuksin. Maakuntamuseo haluaa myös esittää kannanottonsa asemakaavamuutoksen seuraavissa vaiheissa.

Museovirasto lausuu muinaismuistolain alaisista kohteista.

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: +358931036501
anne.salminen(a)hel.fi

Anne Mäkinen
yksikön päällikkö

Tiedoksi

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus